

AGATHA CHRISTIE

Σίκαλη στην τσέπη

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Σίκαλη στην τσέπη**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: A Pocket Full of Rye
Από τις Εκδόσεις HarperCollinsPublishers, Λονδίνο 2016
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Agatha Christie
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρύσα Μπανιά
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Agatha Christie Limited, 1953. All rights reserved.
AGATHA CHRISTIE, MARPLE, Agatha Christie Signature and the AC Monogram Logo are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere.
All rights reserved.
© Εξωφύλλου: HarperCollinsPublishers Ltd.
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2019

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Λυχνάρι, με τον τίτλο «Ένα άλλοθι για τρία εγκλήματα»
Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Νοέμβριος 2019

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3220-5
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3221-2

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 * fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 * fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr * <http://blog.psychogios.gr>

AGATHA CHRISTIE

Σίκαλη στην τσέπη

Μετάφραση: Χρύσα Μπανιά

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

*Η μυστηριώδης υπόθεση στο Στάιλς
Πέντε μικρά γουρουνάκια
Φόνοι με αλφαβητική σειρά
Έγκλημα στο Οριάν Εξηρές
Ο Πουαρό ερευνά
Φόνος στο πρεσβυτέριο
Το πτώμα στη βιβλιοθήκη
Και δεν έμεινε κανένας
Δέκα ύποπτοι για φόνο
Μια αυτοβιογραφία
Έγκλημα στο γκολφ
Η δολοφονία του Ρότζερ Άκροϊντ
Οι Μεγάλοι Τέσσερις
Θανάσιμος κίνδυνος
Οι πρώτες υποθέσεις του Πουαρό
Η φαρμακερή πένα
Πρόσκληση σε φόνο
Ο μυστικός αντίπαλος
Η δοκιμασία της αθωότητας
Το μυστικό του Τσίμνεις
Φόνος στη Μεσοποταμία
Το μυστήριο του Μπλε Τρένου
Τα Χριστούγεννα του Ηρακλή Πουαρό
Τραγωδία σε τρεις πράξεις
Οι άθλοι του Ηρακλή
Σίκαλη στην τσέπη
Ο καθρέφτης ράγισε
N ή M;
Γιατί δε φώναξαν την Έβανς;
Το μυστήριο των επτά ρολογιών*

*Στον Μπρους Ίνγκραμ,
στον οποίο άρεσαν τα πρώτα διηγήματά μου και τα εξέδωσε*

Προλογικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση

Το Σίκαλη στην τσέπη πρωτοδημοσιεύτηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Νοέμβριο του 1953 ως βιβλίο για τα Χριστούγεννα και τον επόμενο χρόνο εκδόθηκε στις ΗΠΑ. Έγινε δεκτό πολύ θετικά και από τους κριτικούς και από το κοινό.

Ο κριτικός του Times Literary Supplement έγραψε: Δε βασανίζει ποτέ τους αναγνώστες της με ρεαλιστική απεικόνιση της βίας ή των συναισθημάτων, το έγκλημα είναι μια σύμβαση, η έρευνα μια πνευματική άσκηση... Θα μπορούσε να πει κανείς πως ίσως η πλοκή δεν είναι τόσο ευρηματική αλλά κάπως προβλέψιμη, ωστόσο η ιστορία είναι ειπωμένη τόσο καλά που (όπως και ο ίδιος ο φόνος σ' αυτή τη γαλήνια ατμόσφαιρα) δεν πειράζει και τόσο.

Η πρώτη του κινηματογραφική μεταφορά ήταν ρωσική, το 1983, ενώ δύο χρόνια αργότερα διασκευάστηκε για τη σειρά του BBC Miss Marple με πρωταγωνίστρια την Τζόαν Χίτσον. Η ραδιοφωνική διασκευή μεταδόθηκε το 2005 από το BBC Radio 4.

Τα κυριότερα πρόσωπα του έργου

Μις Μαρπλ

Ηλικιωμένη κάτοικος του Σεντ Μέρι Μιντ που δεν παντρεύτηκε ποτέ. Ιδιαίτερα οξυδερκής και με ισχυρή συνδυαστική ικανότητα, γνωρίζει σε βάθος την ανθρώπινη φύση και φημίζεται για τους παραλληλισμούς που κάνει μεταξύ των γεγονότων των εγκληματικών υποθέσεων και των συμβάντων του χωριού.

Επιθεωρητής Νιλ

Ο επιθεωρητής που θα αναλάβει την υπόθεση στο Γιούτρι Λοτζ. Έχει την ικανότητα να δείχνει ανόητος ακριβώς όταν βυθίζεται σε σκέψεις. Παρ' ότι ορθολογιστής, δέχεται να λάβει υπόψη του τη θεωρία της μις Μαρπλ, όσο αλλόκοτη κι αν φαίνεται στην αρχή.

Ρεξ Φόρτεσκιου

Μεσήλικας επιχειρηματίας, παντρεμένος σε δεύτερο γάμο με μια πολύ μικρότερή του γυναίκα. Το επιχειρηματικό του παρελθόν δεν είναι ακηλίδωτο, όπως σύντομα θα διαφανεί, και η σχέση του με τους δύο γιους του έχει κι αυτή τις ιδιαιτερότητές της, οι οποίες τελικά θα αποτελέσουν έναυσμα για εξελίξεις.

Αντέλ Φόρτεσκιου

Δεύτερη και κατά πολύ νεότερη σύζυγος του Ρεξ Φόρτεσκιου, μια εκθαμβωτική, σέξι γυναίκα αμφιβόλου ηθικής, στην οποία δε θα

αργήσουν να πέσουν οι υποψίες για τη δολοφονία του συζύγου της. Και την ίδια, ωστόσο, περιμένει μια άσχημη εξέλιξη.

Πέρσιβαλ Φόρτεσκιου

Πρωτότοκος γιος του Ρεξ Φόρτεσκιου και συνεργάτης του στην εταιρεία. Όταν ο πατέρας του αρχίσει να προβαίνει σε παράτολμες οικονομικές πράξεις οι σχέσεις των δύο επιδεινώνονται. Για μεγάλο χρονικό διάστημα αποτελεί βασικό ύποπτο για τον επιθεωρητή Νιλ.

Τζένιφερ Φόρτεσκιου

Σύζυγος του Πέρσιβαλ, μια πρώην νοσοκόμα που μετά από τον γάμο της αναγκάζεται να ζει μέσα στην ανία και τον κοινωνικό αποκλεισμό, παρά την οικονομική ευχέρεια. Κρύβει καλά το δικό της μυστικό, το οποίο θα μπορούσε να της προκαλέσει μεγάλα προβλήματα.

Λάνσελοτ Φόρτεσκιου

Δεύτερος γιος του Ρεξ Φόρτεσκιου, το μαύρο πρόβατο της οικογένειας που αποπέμφθηκε μετά από μια υπόθεση πλαστογραφίας. Επιστρέφει στο σπίτι μετά τη δολοφονία του πατέρα του και αρχικά προτίθεται να συμμετάσχει στη διοίκηση της εταιρείας, ωστόσο η σχέση του με τον Πέρσιβαλ δε θα διευκολύνει μια τέτοια εξέλιξη.

Πατ Φόρτεσκιου

Σύζυγος του Λάνσελοτ, τον οποίο παντρεύτηκε αφού έμεινε χήρα δύο φορές. Συνοδεύει τον άντρα της επειδή είναι ερωτευμένη μαζί του, ωστόσο σύντομα θα αρχίσει να ανακαλύπτει τα σκοτεινά μυστικά του Γιούτρι Λοτζ που θα κινήσουν τα νήματα και της δικής της ζωής.

Ελέιν Φόρτεσκιου

Κόρη του Ρεξ Φόρτεσκιου, ερωτευμένη με έναν νεαρό τον οποίο

ο πατέρας της δεν ενέκρινε. Δείχνει να είναι η μόνη που κλονίζεται από τον θάνατό του, ο οποίος, παρ' όλα αυτά, την κάνει αρκετά πλουσιότερη και την απελευθερώνει.

Βιβιάν Ντιμπού

Δάσκαλος τένις και εραστής της Αντέλ Φόρτεσκιου. Μετά τον φόνο του συζύγου της πασχίζει να καταστρέψει οποιοδήποτε αποδεικτικό της σχέσης τους και να εξαφανιστεί όσο πιο γρήγορα μπορεί.

Δεσποινίς Ράμσμποτομ

Αδελφή της πρώτης συζύγου του Ρεξ Φόρτεσκιου, εξακολουθεί να μένει στο Γιούτρι Λοτζ και μετά τον θάνατο της αδελφής της. Αντιπαθεί σχεδόν τους πάντες, μα έχει αδυναμία στον Λάνσελοτ. Αγαπά τις πασιέντσες και τις συζητήσεις περί ιεραποστολών στην Αφρική, και επιδίδεται στην καταδίκη της διαστροφής που θεωρεί ότι μαστίζει το σπιτικό τους.

Μαίρη Νταβ

Η οικονόμος στο Γιούτρι Λοτζ. Οργανώνει τα πάντα και όλα περνούν από τα χέρια της, όμως ο επιθεωρητής Νιλ δε θα αργήσει να υποψιαστεί ότι κάτω από την ακλόνητη αυτοκυριαρχία και την άμεμπτη συμπεριφορά της κρύβονται μικρά ένοχα μυστικά.

Γκλάντις Μάρτιν

Πρώην υπηρέτρια της μισ Μαρπλ, αποτελεί την αφορμή με την οποία η δαιμόνια ηλικιωμένη μεταβαίνει στο Γιούτρι Λοτζ. Όπως θα αποδειχθεί, η αφέλεια και η μωροπιστία της, μαζί με την απεγνωσμένη ανάγκη της για να γνωρίσει κάποιον νεαρό, δε θα τη βοηθήσουν πολύ στη ζωή της.

Ηταν η σειρά της δεσποινίδος Σόμερς να φτιάξει το τσάι. Η δεσποινίς Σόμερς ήταν η πιο καινούργια δακτυλογράφος, και η λιγότερο αποδοτική. Δεν ήταν πια νέα και η όψη της είχε μια ελαφριά ανησυχία που θύμιζε πρόβατο. Το νερό δεν είχε βράσει ακόμα όταν η δεσποινίς Σόμερς το έριξε στο τσάι, όμως η άμοιρη η δεσποινίς Σόμερς δεν ήταν ποτέ απόλυτα σίγουρη *πότε* έβραζε το νερό. Ήταν μία από τις πολλές ανησυχίες που ταλαιπωρούσαν τη ζωή της.

Σέρβιρε το τσάι και μοίρασε τα φλιτζάνια με ένα δυο μαλακά, γλυκά κουλουράκια σε κάθε πιατάκι.

Η δεσποινίς Γκρίφιθ, η τόσο αποδοτική επικεφαλής δακτυλογράφος, μια στριμμένη γκριζομάλλα που δούλευε στις Ενοποιημένες Επενδύσεις εδώ και δεκαέξι χρόνια, είπε αυστηρά:

«*Πάλι* δεν έβρασε το νερό, Σόμερς!»

Το ανήσυχο, μελίχιο πρόσωπο της δεσποινίδος Σόμερς κοκκίνισε κι εκείνη είπε:

«Δεν είναι δυνατόν, *αυτή* τη φορά ήμουν *σίγουρη* ότι έβρασε!»

Η δεσποινίς Γκρίφιθ σκέφτηκε: Ίσως μείνει για κανέναν μήνα ακόμα, όσο έχουμε τόση δουλειά... Μα δεν είναι δυνατόν! Η ανόητη τα θαλάσσωσε με την επιστολή στην Ανατολική Αναπτυξιακή – δεν υπήρχε πιο εύκολη δουλειά. Και δεν μπορεί να φτιάξει ούτε ένα τσάι της προκοπής. Αν δεν ήταν τόσο δύσκολο να βρει κανείς

έξυπνες δακτυλογράφους – πάλι δεν έκλεισε καλά το καπάκι στο κουτί με τα κουλουράκια. *Δεν είναι δυνατόν–*

Όπως τόσοι ακόμα αγανακτισμένοι εσωτερικοί στοχασμοί της δεσποινίδος Γκρίφιθ, η πρόταση έμεινε στη μέση.

Εκείνη τη στιγμή μπήκε φουριόζα η δεσποινίς Γκρόσβενορ για να φτιάξει το ιερό τσάι του κυρίου Φόρτεσκιου. Ο κύριος Φόρτεσκιου έπινε άλλο τσάι, σε άλλο σερβίτσιο και με ξεχωριστά κουλουράκια. Μόνο ο βραστήρας και το νερό της βρύσης στο κουζινάκι ήταν ίδια. Σε αυτή την περίπτωση, όμως, επειδή επρόκειτο για το τσάι του κυρίου Φόρτεσκιου, το νερό έβρασε. Φρόντισε γι' αυτό η δεσποινίς Γκρόσβενορ.

Η δεσποινίς Γκρόσβενορ ήταν μια εκπληκτικά λαμπερή ξανθιά. Φορούσε ένα ακριβό, καλοραμμένο μαύρο ταγέρ και τις καλοσηματισμένες γάμπες της αγκάλιαζαν οι καλύτερες και ακριβότερες νάιλον κάλτσες από τη μαύρη αγορά.

Ξαναβγήκε φουριόζα από το γραφείο των δακτυλογράφων χωρίς να καταδεχτεί να απευθύνει μια λέξη ή ένα βλέμμα σε καμία. Οι δακτυλογράφοι κάλλιστα θα μπορούσαν να είναι ισάριθμες κατσαρίδες. Η δεσποινίς Γκρόσβενορ ήταν η ιδιαιτέρα του κυρίου Φόρτεσκιου· αγενείς φήμες υπαινίσσονταν ανέκαθεν ότι ήταν και κάτι ακόμα, μα αυτό δεν ήταν αλήθεια. Ο κύριος Φόρτεσκιου είχε ξαναπαντρευτεί πρόσφατα και η δεύτερη σύζυγός του ήταν τόσο λαμπερή όσο και ακριβή, και απόλυτα ικανή να απορροφά όλη του την προσοχή. Η δεσποινίς Γκρόσβενορ ήταν για τον κύριο Φόρτεσκιου απλώς ένα αναγκαίο κομμάτι της διακόσμησης του γραφείου – η οποία ήταν πολύ πολυτελής και πολύ ακριβή.

Η δεσποινίς Γκρόσβενορ προχωρούσε κρατώντας τον δίσκο σαν να ήταν προσφορά σε τελετουργικό. Πέρασε το εσωτερικό γραφείο και την αίθουσα αναμονής, εκεί όπου επιτρεπόταν να κάθονται οι πιο σημαντικοί πελάτες, κι έπειτα τον δικό της προθάλαμο και τελικά, με ένα ελαφρύ χτύπημα στην πόρτα, μπήκε στο ιερό άβατο, στο γραφείο του κυρίου Φόρτεσκιου.

Ήταν ένας μεγάλος χώρος με γυαλιστερό παρκέ, πάνω στο οποίο

ήταν σκορπισμένα ακριβά ανατολίτικα χαλιά. Το γραφείο ήταν διακριτικά επενδυμένο με ανοιχτόχρωμο ξύλο και κάμποσες πελώριες πολυθρόνες ήταν ντυμένες με ανοιχτόχρωμο δέρμα από βούβαλο. Πίσω από ένα κολοσσιαίο τραπέζι από σφένδαμο, επίκεντρο της προσοχής στον χώρο, καθόταν ο ίδιος ο κύριος Φόρτεσκιου.

Ο κύριος Φόρτεσκιου ήταν λιγότερο εντυπωσιακός από όσο θα έπρεπε να είναι για να ταιριάζει με τον χώρο, μα έκανε ό,τι μπορούσε. Ήταν ένας μεγαλόσωμος, πλαδαρός άνδρας με γυαλιστερή φαλάκρα. Συνήθως φορούσε δήθεν χαλαρά τουίντ στο γραφείο του Λονδίνου. Κοιτούσε συνοφρυωμένος μερικά χαρτιά πάνω στο γραφείο του όταν η δεσποινίς Γκρόσβενор τον πλησίασε ελαφριά σαν κύκνος. Η γραμματέας τοποθέτησε τον δίσκο στο τραπέζι, πλάι στον αγκώνα του, μουρμούρισε με χαμηλή, απρόσωπη φωνή «Το τσάι σας, κύριε Φόρτεσκιου», κι αποχώρησε.

Η συνεισφορά του κυρίου Φόρτεσκιου στην ιεροτελεστία ήταν ένα γρύλισμα.

Όταν κάθισε ξανά στο δικό της γραφείο, η δεσποινίς Γκρόσβενор συνέχισε τις δουλειές της. Έκανε δύο τηλεφωνήματα, διόρθωσε μερικές επιστολές που είχε μπροστά της δακτυλογραφημένες κι έτοιμες για υπογραφή από τον κύριο Φόρτεσκιου και δέχτηκε μία εισερχόμενη κλήση.

«Δυστυχώς, είναι αδύνατο αυτή τη στιγμή», είπε με υπεροπτική προφορά. «Ο κύριος Φόρτεσκιου βρίσκεται σε σύσκεψη».

Ενώ κατέβαζε το ακουστικό έριξε μια ματιά στο ρολόι. Ήταν έντεκα και δέκα λεπτά.

Ακριβώς εκείνη τη στιγμή ένας ασυνήθιστος ήχος ακούστηκε πίσω από την πόρτα του κυρίου Φόρτεσκιου, η οποία πρόσφερε σχεδόν ηχομόνωση. Αν και χαμηλόφωνη, η πνιχτή κραυγή αγωνίας ήταν ξεκάθαρη. Την ίδια στιγμή, ένα μακρόσυρτο, φρενήρες κάλεσμα ήχησε στην ενδοσυνεννόηση πάνω στο γραφείο της δεσποινίδος Γκρόσβενор. Η δεσποινίς Γκρόσβενор, η οποία για μια στιγμή πάγωσε από το σάστισμα, σηκώθηκε αβέβαιη. Τώρα που ήταν αντιμέτωπη με το αναπάντεχο, η σιγουριά της είχε κλονιστεί.

Παρ' όλα αυτά, πλησίασε την πόρτα του κυρίου Φόρτεσκιου με τον συνήθη καμαρωτό τρόπο της, χτύπησε και μπήκε.

Το θέαμα τάρaxε ακόμα περισσότερο τη σιγουριά της. Πίσω από το γραφείο του, ο εργοδότης της έδειχνε να συσπάται από τον πόνο. Οι σπασμωδικές κινήσεις του ήταν ανησυχητικό θέαμα.

Η δεσποινίς Γκρόσβενορ είπε: «Είστε καλά, κύριε Φόρτεσκιου;» και αμέσως αντιλήφθηκε την ηλιθιότητα της ερώτησης. Δε χωρούσε αμφιβολία ότι ο κύριος Φόρτεσκιου δεν ήταν καθόλου καλά. Ακόμα και τη στιγμή που τον πλησίαζε, το κορμί του συσπόνταν από επώδυνες, σπασμωδικές κινήσεις.

Οι λέξεις έβγαιναν με τραντάγματα, σαν αγκομαχητό.

«Τσάι – τι διάβολο – έβαλες στο τσάι – βοήθεια – γρήγορα – πάρε έναν γιατρό».

Η δεσποινίς Γκρόσβενορ βγήκε τρέχοντας. Δεν ήταν πια η αγέρωχη ξανθιά γραμματέας – ήταν μια κατατρομαγμένη γυναίκα που είχε χάσει το μυαλό της.

Όρμησε στο γραφείο των δακτυλογράφων και φώναξε: «Ο κύριος Φόρτεσκιου έπαθε κρίση – πεθαίνει – πρέπει να βρούμε γιατρό – είναι χάλια – είμαι σίγουρη ότι πεθαίνει».

Οι αντιδράσεις ήταν άμεσες και αρκετά ποικίλες.

Η δεσποινίς Μπελ, η νεότερη δακτυλογράφος, είπε: «Αν είναι επιληψία, πρέπει να του βάλουμε στο στόμα έναν φελλό. Έχει κανείς έναν φελλό;»

Κανείς δεν είχε φελλό.

Η δεσποινίς Σόμερς είπε: «Στην ηλικία του αποπληξία θα είναι».

Η δεσποινίς Γκρίφιθ είπε: «Έναν γιατρό – αμέσως».

Τη συνηθισμένη αποδοτικότητα της, όμως, εμπόδισε το γεγονός ότι στα δεκαέξι χρόνια υπηρεσίας της δεν είχε χρειαστεί ποτέ να καλέσουν γιατρό στο γραφείο στο Λονδίνο. Είχε τον δικό της γιατρό, μα βρισκόταν στο Στρίταμ Χιλ. Πού υπήρχε γιατρός εδώ κοντά;

Κανείς δεν ήξερε. Η δεσποινίς Μπελ άρπαξε έναν τηλεφωνικό κατάλογο κι άρχισε να ψάχνει τους γιατρούς στο Γ. Μα ο κατάλογος δεν ήταν κατηγοριοποιημένος και οι γιατροί δεν ήταν αυτόμα-

τα καταχωρημένοι όπως οι πιάτσες των ταξί. Κάποιος πρότεινε νοσοκομείο – μα ποιο νοσοκομείο; «Πρέπει να είναι το κατάλληλο», επέμενε η δεσποινίς Σόμερς, «αλλιώς δε θα έρθουν. Έτσι είναι το Εθνικό Σύστημα. Πρέπει να είναι στην περιοχή».

Κάποιος πρότεινε να καλέσουν το εκατό, όμως η δεσποινίς Γκρίφιθ σοκαρίστηκε και είπε ότι έτσι θα ερχόταν η αστυνομία και δεν ήταν σωστό αυτό. Για πολίτες μιας χώρας που έχαιρε προνομίων ιατρικής περίθαλψης για όλους, εκείνη η ομάδα αρκετά έξυπνων γυναικών επεδείκνυε απίστευτη άγνοια της σωστής διαδικασίας. Η δεσποινίς Μπελ άρχισε να ψάχνει ασθενοφόρα στο Α. Η δεσποινίς Γκρίφιθ είπε: «Ο δικός του γιατρός; Αποκλείεται να μην έχει γιατρό». Κάποιος έτρεξε στην προσωπική τηλεφωνική ατζέντα του κυρίου Φόρτεσκιου. Η δεσποινίς Γκρίφιθ έδωσε οδηγίες σε ένα από τα παιδιά του γραφείου να βγει και να βρει έναν γιατρό – κάπως, *κάπου*. Στην προσωπική ατζέντα του κυρίου Φόρτεσκιου η δεσποινίς Γκρίφιθ βρήκε τον σερ Έντουιν Σάντιμαν, με διεύθυνση στη Χάρλεϊ Στριτ. Η δεσποινίς Γκρόσβενор, που είχε καταρρεύσει σε μια καρέκλα, κλαψούριζε με φωνή της οποίας η προφορά ήταν εμφανώς λιγότερο σνομπ από ό,τι συνήθως: «Έφτιαξα το τσάι όπως πάντα, αλήθεια λέω, δεν μπορεί να είχε κάτι κακό».

«Κάτι κακό;» Η δεσποινίς Γκρίφιθ σταμάτησε με το χέρι πάνω στα πλήκτρα του τηλεφώνου. «Γιατί το λέτε αυτό;»

«*Εκείνος* το είπε – ο κύριος Φόρτεσκιου είπε ότι ήταν το τσάι—»

Το χέρι της δεσποινίδος Γκρίφιθ έμεινε να αιωρείται αναποφάσιστο ανάμεσα στον αριθμό του νοσοκομείου Γουέλμπεκ και την αστυνομία. Η δεσποινίς Μπελ, νεαρή και αισιόδοξη, είπε: «Πρέπει να του δώσουμε μουστάρδα με νερό – *αμέσως*. Δεν έχουμε μουστάρδα στο γραφείο;»

Δεν είχαν μουστάρδα στο γραφείο.

Λίγη ώρα αργότερα ο δρ Άιζακς από το Μπέθναλ Γκριν και ο σερ Έντουιν Σάντιμαν συναντήθηκαν στον ανελκυστήρα την ώρα που έξω από το κτίριο σταματούσαν δύο διαφορετικά ασθενοφόρα. Το τηλέφωνο και το παιδί του γραφείου είχαν κάνει τη δουλειά τους.

Ο επιθεωρητής Νιλ καθόταν στο άδυτο του κυρίου Φόρτεσκιου, πίσω από το τεράστιο γραφείο από σφένδαμο. Ένας από τους υφιστάμενούς του είχε σπηριαχτεί διακριτικά στον τοίχο κοντά στην πόρτα κρατώντας ένα σημειωματάριο.

Ο επιθεωρητής Νιλ είχε κομψή, στρατιωτική εμφάνιση με κοντά καστανά μαλλιά που είχαν αρχίσει να υποχωρούν από ένα μάλλον χαμηλό μέτωπο. Όταν πρόφερε τη φράση «απλά θέμα ρουτίνας», οι ακροατές του συνήθως σκέφτονταν με κακεντρέχεια: «Εσύ *μόνο* από ρουτίνα ξέρεις!» Έκαναν μεγάλο λάθος. Πίσω από τη διόλου ευφάνταστη εμφάνισή του, ο επιθεωρητής Νιλ ήταν ένας άνθρωπος με μεγάλη φαντασία, και μία από τις μεθόδους έρευνάς του ήταν να προτείνει στον εαυτό του φανταστικές θεωρίες ενοχής τις οποίες εφαρμόζε σε όσα άτομα είχε να ανακρίνει εκείνη τη στιγμή.

Η δεσποινίς Γκρίφιθ, την οποία είχε αμέσως ξεχωρίσει με αλάνθαστο μάτι ως το πιο κατάλληλο άτομο για να του δώσει μια λακωνική εξιστόρηση των γεγονότων που τον είχαν φέρει εκεί όπου καθόταν, μόλις είχε βγει από το δωμάτιο αφού του είχε δώσει μια αξιοθαύμαστη περίληψη των συμβάντων του πρωινού. Ο επιθεωρητής Νιλ έθεσε στον εαυτό του τρεις διαφορετικούς, ιδιαίτερα ευφάνταστους λόγους για τους οποίους η πιστή πρωταγωνίστρια του γραφείου των δακτυλογράφων θα μπορούσε να ρίξει

δηλητήριο στο δεύτερο πρωινό τσάι του εργοδότη της, και τους απέρριψε ως απίθανους.

Ταξινόμησε τη δεσποινίδα Γκρίφιθ ως γυναίκα που α) δε δηλητηριάζει, β) δεν είναι ερωτευμένη με τον εργοδότη της, γ) δεν επιδεικνύει φανερή πνευματική αστάθεια και δ) δεν κρατά κακία. Όλα αυτά αρκούσαν για να την απαλλάξουν και να την καταστήσουν μόνο πηγή ακριβούς πληροφόρησης.

Ο επιθεωρητής Νιλ έριξε μια ματιά στο τηλέφωνο. Περίμενε από στιγμή σε στιγμή κλήση από το νοσοκομείο του Σεντ Τζουντ.

Ήταν πιθανό, φυσικά, να οφειλόταν η ξαφνική αδιαθεσία του κυρίου Φόρτεσκιου σε φυσικά αίτια, μα ο δρ Άιζακς από το Μπέθναλ Γκριν δεν το πίστευε και ούτε ο σερ Έντουιν Σάντιμαν από τη Χάρλεϊ Στριτ το πίστευε.

Ο επιθεωρητής Νιλ πάτησε το κουμπί της ενδοσυνεννόησης, βολικά τοποθετημένο στο αριστερό του χέρι, και ζήτησε να του στείλουν μέσα την προσωπική γραμματέα του κυρίου Φόρτεσκιου.

Η δεσποινίς Γκρόσβενορ είχε ανακτήσει λίγη μόνο από τη σιγουριά της. Μπήκε στο γραφείο επιφυλακτικά. Οι κινήσεις της δεν είχαν πια την ελαφράδα του κύκνου και είπε αμέσως, αμυντικά:

«Δεν το έκανα εγώ!»

Ο επιθεωρητής Νιλ μουρμούρισε χαλαρά: «Αλήθεια;»

Έδειξε την καρέκλα όπου συνήθως καθόταν η γραμματέας, με το σημειωματάριο ανά χείρας, όταν την καλούσε ο κύριος Φόρτεσκιου για να γράψει τις επιστολές του. Τώρα η κοπέλα κάθισε διαστακτικά και κοίταξε τον επιθεωρητή Νιλ ανήσυχη. Ο επιθεωρητής Νιλ, ο οποίος έπαιζε στο μυαλό του φανταστικά σενάρια με θέμα μια αποπλάνηση, έναν εκβιασμό, μια ξανθιά στο εδώλιο του κατηγορουμένου και τα λοιπά, έδειχνε καθησυχαστικός και λιγάκι ηλίθιος.

«Δεν είχε τίποτα το τσάι», είπε η δεσποινίς Γκρόσβενορ. «Δεν μπορεί».

«Μάλιστα», είπε ο επιθεωρητής Νιλ. «Όνομα και διεύθυνση, παρακαλώ;»

«Γκρόσβενορ. Αϊρίν Γκρόσβενορ».

«Πώς γράφεται αυτό;»

«Όπως και η πλατεία».

«Και η διεύθυνσή σας;»

«Ράσμωρ Ρόουντ 14, Μάσγουελ Χιλ».

Ο επιθεωρητής Νιλ κούνησε το κεφάλι ικανοποιημένος.

Δεν είναι αποπλάνηση, σκέφτηκε. Ούτε ερωτική φωλιά. Ένα καθωσπρέπει σπιτικό, γονείς. Ούτε εκβιασμό βλέπω.

Άλλο ένα σύνολο εικασιών και θεωριών ξεθώριασε.

«Επομένως, το τσάι το φτιάξατε εσείς;» είπε ευχάριστα.

«Μα έπρεπε. Θέλω να πω, πάντα εγώ το φτιάχνω».

Δίχως βιάση ο επιθεωρητής Νιλ ζήτησε κάθε λεπτομέρεια για την πρωινή ιεροτελεστία του τσαγιού του κυρίου Φόρτεσκιου. Είχαν ήδη πακετάρει το φλιτζάνι, το πιατάκι και την τσαγιέρα και τα είχαν στείλει στο αντίστοιχο αστυνομικό τμήμα για ανάλυση. Τώρα, ο επιθεωρητής Νιλ μάθαινε ότι η Αϊρίν Γκρόσβενορ και μόνο η Αϊρίν Γκρόσβενορ είχε ακουμπήσει το φλιτζάνι, το πιατάκι και την τσαγιέρα. Ο βραστήρας είχε χρησιμοποιηθεί για να γίνει το τσάι όλου του γραφείου και η δεσποινίς Γκρόσβενορ τον είχε γεμίσει ξανά από τη βρύση στο κουζινάκι.

«Και το ίδιο το τσάι;»

«Ήταν το τσάι του κυρίου Φόρτεσκιου, ειδική παραγγελία από την Κίνα. Το φυλάμε στο ράφι στο γραφείο μου, εδώ δίπλα».

Ο επιθεωρητής Νιλ κούνησε το κεφάλι. Ρώτησε για τη ζάχαρη και πληροφορήθηκε ότι ο κύριος Φόρτεσκιου δεν έβαζε ζάχαρη.

Τότε χτύπησε το τηλέφωνο. Ο επιθεωρητής Νιλ σήκωσε το ακουστικό. Η έκφρασή του άλλαξε λίγο.

«Το Σεντ Τζουντ;»

Έκανε νόημα στη δεσποινίδα Γκρόσβενορ ότι δεν τη χρειαζόταν άλλο.

«Αυτά προς το παρόν, δεσποινίς Γκρόσβενορ. Σας ευχαριστώ».

Η δεσποινίς Γκρόσβενορ βγήκε τρεχάτη.

Ο επιθεωρητής Νιλ άκουσε προσεκτικά τον ψιλό, απαθή τόνο που του μιλούσε από το νοσοκομείο του Σεντ Τζουντ. Όσο άκουγε

τη φωνή, σχεδίαζε μυστηριώδη σύμβολα με ένα μολύβι στη γωνία του στυπόχαρτου που είχε μπροστά του.

«Είπατε ότι πέθανε πριν από πέντε λεπτά;» ρώτησε. Τα μάτια του έπεσαν στο ρολόι στον καρπό του χεριού του. *Δώδεκα και σαράντα τρία*, έγραψε στο στυπόχαρτο.

Η απαθής φωνή είπε ότι ο ίδιος ο δρ Μπέρνστορφ επιθυμούσε να μιλήσει στον επιθεωρητή Νιλ.

Ο επιθεωρητής Νιλ είπε: «Ωραία. Συνδέστε τον», κάτι που πρέπει να σκανδάλισε την ιδιοκτήτρια της φωνής, η οποία είχε επιτρέψει μια κάποια ευλάβεια να διαπεράσει το επίσημο ύφος.

Ακούστηκαν κάμποσα πατήματα, βουίσματα και απόμακροι, απόκοσμοι ψίθυροι. Στο μεταξύ, ο επιθεωρητής Νιλ περίμενε υπομονετικά.

Και τότε, χωρίς προειδοποίηση, ένας βαθύς, μπάσος βρυχηθμός τον έκανε να τραβήξει το ακουστικό ένα δυο εκατοστά από το αυτί του.

«Καλώς τον Νιλ. Άνοιξες καινούργιες παρτίδες με πτώματα, γερο-γύπα;»

Ο επιθεωρητής Νιλ και ο καθηγητής Μπέρνστορφ από το νοσοκομείο Σεντ Τζουντ είχαν συναντηθεί με αφορμή μια υπόθεση δηλητηρίασης πριν από περίπου έναν χρόνο και είχαν παραμείνει φίλοι.

«Έμαθα ότι ο άνθρωπός μας πέθανε, γιατρέ».

«Ναι. Όταν έφτασε εδώ, δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα».

«Έχουμε αιτία θανάτου;»

«Θα χρειαστεί να κάνουμε νεκροψία, φυσικά. Πολύ ενδιαφέρουσα υπόθεση. Πολύ ενδιαφέρουσα, πραγματικά. Χαίρομαι που κατάφερα να την αναλάβω».

Η επαγγελματική ευχαρίστηση στους πλούσιους τόνους της φωνής του Μπέρνστορφ φανέρωσε τουλάχιστον ένα πράγμα στον επιθεωρητή Νιλ.

«Καταλαβαίνω πως δεν πιστεύεις ότι πρόκειται για φυσικό θάνατο», είπε ξερά.

«Ούτε για πλάκα», είπε σιβαρά ο δρ Μπέρνστορφ. «Εννοείται πως αυτή τη στιγμή μιλώ ανεπίσημα», πρόσθεσε με καθυστερημένη επιμέλεια.

«Φυσικά. Φυσικά. Εννοείται αυτό. Δηλητηριάστηκε;»

«Σίγουρα. Κι επιπλέον –καταλαβαίνεις ότι το λέω τελείως ανεπίσημα, μεταξύ μας μόνο– θα μπορούσα να στοιχηματίσω ποιο ήταν το δηλητήριο».

«Αλήθεια;»

«Ταξίνη, φίλε μου. Ταξίνη».

«Ταξίνη; Πρώτη φορά την ακούω».

«Το ξέρω. Είναι πολύ ασυνήθιστη. Εκπληκτικά ασυνήθιστη! Νομίζω πως δε θα την εντόπιζα αν δεν είχα μια παρόμοια περίπτωση πριν από τρεις ή τέσσερις εβδομάδες. Μερικά παιδάκια έφτιαχναν τσάι για τις κούκλες τους – μάζεψαν καρπούς από ένα πουρνάρι και τους χρησιμοποίησαν για να φτιάξουν τσάι».

«Αυτό είναι δηλαδή; Καρπός από πουρνάρι;»

«Καρπός ή φύλλο. Ιδιαίτερα δηλητηριώδες. Η ταξίνη, φυσικά, είναι το αλκαλοειδές. Δε νομίζω να έχω ξανακούσει περίπτωση στην οποία χρησιμοποιήθηκε σκόπιμα. Είναι πραγματικά πολύ ενδιαφέρον και ασυνήθιστο... Δε φαντάζεσαι, Νιλ, πόσο μας κουράζουν οι αιώνιοι δολοφόνοι με τα μαντζούνια. Η ταξίνη είναι πραγματικό δωράκι. Φυσικά μπορεί να κάνω και λάθος –μην το αναφέρεις, για τον Θεό– μα δεν το νομίζω. Μου φαίνεται ότι θα είναι ενδιαφέρον και για σένα. Αλλάζει λιγάκι η ρουτίνα!»

«Δηλαδή, θα περάσουμε όλοι καλά, έτσι δεν είναι; Με εξαίρεση το θύμα».

«Ναι, ναι, τον άμοιρο τον άνθρωπο». Ο τόνος του δρος Μπέρνστορφ ήταν επιπόλαιος. «Πολύ μεγάλη κακοτυχία».

«Είπε τίποτα πριν πεθάνει;»

«Κοίταξε, βάλαμε έναν δικό μας να καθίσει πλάι του με ένα σημειωματάριο. Θα έχει τις ακριβείς λεπτομέρειες. Μία φορά μουρμούρισε κάτι για το τσάι, ότι κάτι του είχαν βάλει στο τσάι του στο γραφείο, μα αυτό, φυσικά, είναι μεγάλη ανοησία».

«Γιατί ανοησία;» Ο επιθεωρητής Νιλ, ο οποίος εξέταζε στο μυαλό του τη θεωρία της εικόνας μιας λαμπερής δεσποινίδος Γκρόσβενορ να προσθέτει στο τσάι που ετοιμάζε καρπούς από πουρνάρι, και την έβρισκε αταίριαστη, μίλησε έντονα.

«Επειδή η ουσία αποκλείεται να έδρασε τόσο γρήγορα. Αν κατάλαβα καλά, τα συμπτώματα εμφανίστηκαν αμέσως αφού ήπιε το τσάι, σωστά;»

«Έτσι λένε όλοι».

«Κοίταξε, υπάρχουν πολύ λίγα δηλητήρια που δρουν τόσο γρήγορα, εκτός, φυσικά, από τα κυανιούχα – και πιθανόν την καθαρή νικοτίνη».

«Και είσαι σίγουρος ότι δεν ήταν υδροκυάνιο ή νικοτίνη;»

«Καλέ μου φίλε, ο άνθρωπος θα είχε πεθάνει πριν καν φτάσει το ασθενοφόρο. Όχι, όχι, δεν τίθεται τέτοιο θέμα. Υποψιάστηκα στρουκνίνη, μα οι σπασμοί δεν ήταν καθόλου χαρακτηριστικοί. Είναι ακόμα ανεπίσημο, μα θα στοιχημάτιζα τη φήμη μου ότι είναι ταξίνη».

«Πόση ώρα θα χρειαζόταν αυτή η ουσία για να δράσει;»

«Εξαρτάται. Μία ώρα, δύο ώρες, τρεις. Ο θανών έμοιαζε με άνθρωπο που χαίρεται το φαγητό. Αν είχε φάει πλούσιο πρωινό, θα επιβράδυνε τα πράγματα».

«Πρωινό», είπε ο επιθεωρητής Νιλ σκεπτικός. «Ναι, όλα δείχνουν στο πρωινό».

«Πρωινό με τους Βοργίες». Ο δρ Μπέρνστορφ γέλασε χαρωπά. «Λοιπόν, φίλε μου, καλό κυνήγι».

«Ευχαριστώ, γιατρέ. Πριν κλείσουμε, θα ήθελα να μιλήσω με τον αστυφύλακά μου».

Ακούστηκαν ξανά πατήματα, βουίσματα και απόμακροι, απόκοσμοι ψίθυροι. Κι έπειτα στη γραμμή ακούστηκε μια βαριά ανάσα, το αιώνιο πρελούδιο της συνομιλίας με τον αστυφύλακα Χέι.

«Επιθεωρητά», είπε φουριόζος. «*Επιθεωρητά*».

«Εδώ Νιλ. Είπε ο θανών κάτι που θα έπρεπε να ξέρω;»

«Είπε ότι ήταν το τσάι. Το τσάι που ήπιε στο γραφείο. Μα ο γιατρός λέει ότι δεν...»

«Ναι, το ξέρω αυτό. Κάτι άλλο;»

«Όχι, επιθεωρητά. Βρήκα, όμως, κάτι παράξενο. Το κουστούμι που φορούσε – έψαξα τις τσέπες του. Βρήκα τα συνηθισμένα, μαντίλι, κλειδιά, ψιλά, πορτοφόλι, μα υπήρχε και κάτι τελείως αλλόκοτο. Η δεξιά τσέπη του κουστουμιού. Είχε μέσα *δημητριακά*».

«Δημητριακά;»

«Μάλιστα, επιθεωρητά».

«Τι εννοείς, δημητριακά; Από αυτά που τρώμε για πρωινό; Του εμπορίου; Ή μήπως καλαμπόκι ή κριθάρι;»

«Ναι, επιθεωρητά. Ήταν σπόροι. Μου φάνηκε σαν σίκαλη. Και μάλιστα κάμποση».

«Κατάλαβα... Παράξενο... Μπορεί, όμως, να ήταν κάποιο δείγμα... σχετικό με κάποια εμπορική συμφωνία».

«Αρκετά πιθανό, επιθεωρητά, όμως σκέφτηκα ότι έπρεπε να το αναφέρω».

«Πολύ καλά έκανες, Χέι».

Ο επιθεωρητής Νιλ κάθισε με το βλέμμα καρφωμένο μπροστά του για λίγα λεπτά αφού κατέβασε το ακουστικό του τηλεφώνου. Το τακτικό μυαλό του μετακινούνταν από τη Φάση I στη Φάση II της ανάκρισης – από την υποψία δηλητηρίασης στη βεβαιότητα δηλητηρίασης. Μπορεί τα λόγια του καθηγητή Μπέρνστορφ να ήταν ανεπίσημα, όμως ο καθηγητής δεν ήταν άνθρωπος που διαμόρφωνε λανθασμένες πεποιθήσεις. Ο Ρεξ Φόρτεσκιου είχε δηλητηριαστεί και το δηλητήριο είχε πιθανότατα χορηγηθεί μία ως τρεις ώρες πριν από την εμφάνιση των πρώτων συμπτωμάτων. Φαινόταν πιθανό, κατά συνέπεια, ότι το προσωπικό του γραφείου μπορούσε να πάρει απαλλαγή.

Ο Νιλ σηκώθηκε και βγήκε στο εξωτερικό γραφείο. Επικρατούσε μια κάποια χαλαρότητα, μα οι δακτυλογράφοι δε δούλευαν με πλήρη ταχύτητα.

«Δεσποινίς Γκρίφιθ; Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε ξανά;»

«Φυσικά, κύριε Νιλ. Μπορούν να βγουν για φαγητό κάποια από τα κορίτσια; Έχει περάσει προ πολλού η συνηθισμένη ώρα.

‘Η προτιμάτε να ζητήσουμε να μας στείλουν να φάμε κάτι εδώ;»
«Όχι. Μπορούν να βγουν για φαγητό. Έπειτα, όμως, πρέπει να επιστρέψουν».

«Φυσικά».

Η δεσποινίς Γκρίφιθ μπήκε πίσω από τον Νιλ στο ιδιαίτερο γραφείο. Κάθισε με τον συγκρατημένο, επαγγελματικό της τρόπο.

Χωρίς εισαγωγή, ο επιθεωρητής Νιλ είπε: «Μου τηλεφώνησαν από το νοσοκομείο του Σεντ Τζουντ. Ο κύριος Φόρτεσκιου πέθανε στις δώδεκα και σαράντα τρία».

Η δεσποινίς Γκρίφιθ άκουσε την είδηση χωρίς έκπληξη, κι απλώς κούνησε το κεφάλι.

«Είχα καταλάβει ότι ήταν πολύ άσχημα».

Όπως πρόσεξε ο Νιλ, η δακτυλογράφος δεν έδειξε να θλίβεται καθόλου.

«Θα μου δώσετε, παρακαλώ, τα στοιχεία της οικίας και της οικογένειάς του;»

«Φυσικά. Προσπάθησα ήδη να έρθω σε επικοινωνία με την κυρία Φόρτεσκιου, μα όπως φαίνεται έχει βγει για να παίξει γκολφ. Δεν την περίμεναν για φαγητό στο σπίτι. Δεν ήταν βέβαιοι σε ποιο γήπεδο πήγε». Πρόσθεσε σαν να ήθελε να εξηγήσει: «Μένουν στο Μπέντον Χιθ, ξέρετε, το οποίο είναι περιοχή με τρία πολύ γνωστά γήπεδα γκολφ».

*Έφαξα τις τσέπες του. Βρήκα τα συνηθισμένα, μαντίλι, κλειδιά,
ψιλά, πορτοφόλι, μα υπήρχε και κάτι τελείως αλλόκοτο...*

Ο Ρεξ Φόρτεσκιου, επικεφαλής μιας οικονομικής αυτοκρατορίας, απολάμβανε το πρωινό του τσάι, όταν έπεσε ξαφνικά νεκρός μέσα σε φρικτούς πόνους.

Η νεκροψία αποδίδει τον θάνατο σε δηλητηρίαση – δυστυχώς, οι ύποπτοι είναι πολλοί. Ο Φόρτεσκιου δεν ήταν ακριβώς αξιαγάπητος. Στο μεταξύ, στην τσέπη του εντοπίζονται σπόροι από σίκαλη που κανείς δεν μπορεί να εξηγήσει πώς βρέθηκαν εκεί...

Τα πράγματα θα γίνουν χειρότερα, τα πτώματα θα πληθύνουν, ώσπου στην έπαυλη των Φόρτεσκιου φτάνει η ερασιτέχνης ντετέκτιβ μις Μαρπλ. Η πανέξυπνη γηραιά κυρία έχει προσωπικούς λόγους να αναμειχθεί στην υπόθεση. Και καταφέρνει μεμιάς αυτό που η αστυνομία αδυνατεί να κάνει ως εκείνη τη στιγμή: να μπει στο μυαλό του δολοφόνου, να συλλάβει το σχέδιό του. Και να προβλέψει την επόμενη του κίνηση...

2 ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-3220-5

9 | 786180 | 132205

ΚΩΔ. ΜΗΧ.ΣΗΜ.: 22897

Γ Ι Α Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ Μ Ε Α Π Α Ι Τ Η Σ Ε Ι Σ